

Bill Booth

– Mannen bak geniale løsninger

"THAT WOULD BE \$34,99, PLEASE". HAR AKKURAT VÆRT PÅ WALMART OG KJØPT EN OPPTAKER. ER NÅ PÅ VEI BORT TIL UPT (TIDLIGERE RELATIVE WORKSHOP) FOR Å MØTE BILL BOOTH. HAR HØRT AT MANNEN SNAKKER MYE OG FORT, SÅ JEG TAR INGEN SJANSER OG SATSER PÅ ELEKTRONIKKEN FREMFOR PENN OG PAPIR. SÅ VAR VI KLAR TIL Å TREFFE HAN, FOR Å HØRE NOEN AV HANS FANTASTISKE HISTORIER:

MONICA RØSLER **TEKST**
TOMMY DROMNES OG UKJENT **FOTO**

Mr. Booth, du har påvirket fallskjerm-sporten mye, men hvilken oppfinnelse er du mest stolt av?

Akkurat nå vil jeg si 3-ring systemet, fordi det har gått 25 år og den er stort sett på alle rigger i verden. Så den har vart utrolig lenge. Man skulle tro at noen hadde funnet på noe bedre, jeg har selv prøvd flere ganger. 3-ringsens store fordel er at den ikke har noen små deler. Man er kun avhengig av å strekke hånden seks tommer for å gjennomføre kuttet. Det er ingen små lukkede deler som kan låses eller kile seg.

Det mest interessante ved 3-ringsen er ikke ringene men det myke håndtaket som er en del av den. Alle kuttmåtene tidligere krevde en sikringsmekanisme. På 3-ringsystemet er det kutthåndtaket i seg selv som er sikringen, fordi håndtaket er nesten umulig å løsne ufrivillig. Dette fordi at det er mykt og uten noe som kan hekte seg fast. Eneste måten å løsne det på er en menneskehånd som drar i den. Og nå begynner folk å finne ut at samme type håndtak også er et bra reservehåndtak.

Da jeg startet var det fire "problemer" jeg ønsket å løse.

1. Tandem. Jeg hatet å sende ut folk alene på sitt første hopp, så tandem løste det problemet.
2. Kutt-prosedyren. Én armbevegelse skulle kutte hovedskjermen. Systemet vi hadde krevde seks forskjellige handlinger for å

lutte. Det likte jeg ikke. Det tok for lang tid.

3. Pilot-forsinkelse. Resultatet ble hand-deploy.
4. Jeg lurte alltid på hvorfor man ikke kan bruke den feilfungerende hovedskjermen til å hjelpe reserven ut. Det er nå løst med Skyhook.

Det tok meg 30 år å løse disse problemene. Jeg ser egentlig ikke flere problemer å løse når det gjelder container system. He-he, men det samme sa jeg om Paracommander. "Det vil aldri komme en bedre fallskjerm". På en måte hadde jeg rett fordi vi fløy fallskjerm og ikke flygende vinger, og Paracommander var en fantastisk fallskjerm. I alle fall den peneste hvis du har sett en. I dag hopper vi noe helt annet.

Hvor mange hopp har du?

Jeg har ca seks tusen to hundre hopp. Jeg pleide å hoppe mye men ikke så mye nå lengre. Det første året jeg kom opp med tandem gjorde jeg femti tandemhopp på en dag. Jeg ville være den første til fem hundre tandemhopp, og jeg oppdaget at en annen kar begynte å nærme seg. Så jeg tok med ei jente, fjernet droug'en fra tre-fire tandemrigger og tok "hop and pop" fra 3000 fot. Jenta styrte på det ene hoppet og jeg på det neste, osv. Dette på grunn av trykket på styrelinene var så høyt den gangen. Vi lot styrelinene være urørt ned til 500 fot og styrte bare med kroppene våre, ha-ha-ha. Femti tandemhopp på en

dag. Tror jeg fremdeles har den rekorden. Det er nok mulig å gjøre hundre på en dag, men for meg så holdt det med femti, jeg var utslitt.

Fortell om ditt først hopp og hva slags utstyr du hadde.

Jeg var 18 år. Gikk på universitetet i Florida og drev med dykking. En dag jeg kjørte for å dykke, landet det en fallskjermhopper på veien rett foran meg. Jeg traff han nesten med bilen min, plukket han opp og kjørte han tilbake til flyplassen. To timer senere gjorde jeg mitt første hopp. Det var med en

28 fots rundskjerm med noen hull i. Husker at det var mye duct-tape på den. Magereserve uten pilot. Vi ble fortalt at vi bare skulle dra i reserven og riste den som et laken. Landingsfeltet var et jorde hvor kyr beitet. Piten var en stor oransje og hvit fallskjerm. De la den ut på morgenen, men så kom alle kyrne og stod på den, så målet vårt var egentlig en sirkel av kyr. Jeg traff bakken så hardt at jeg besvimte. Det første jeg så da jeg våknet var hoppmesteren min som dro fallskjermen ut av munnen på ei ku. Hahaha. Det var veldig rart. Men av en

eller annen grunn gjorde jeg et hopp til. Klarte ikke å gå dagen etter på grunn av de harde landingene. Det var bare militært overskuddsutstyr. Det eneste vi hadde. Og en annen ting; det var ingen jenter som hoppet fordi utstyret veide mer enn dagens tandemrigger. Faktisk så begynte damene med "vi vil ha røde rigger, vi vil ha rosa rigger". På den tiden var det kun to valg. Olivengrønn, eller du kunne putte den i badekaret og farge den svart. På grunn av de harde landingene var det få som hadde mange hopp. Gutta med to hundre hopp, som ikke kunne gå skikkelig etter harde landinger, ble sett på som "sky gods". To hundre hopp var seriøst, ingen hadde tusen. Men så kom Paracommander og man kunne stå i landingene. Aahhh, det var så deilig. Så digg! Uansett. Det var slik jeg startet i 1965. Utstyret var det samme som Leslie Irvin brukte i 1919 i det første fritt fall hoppet. Akkurat det samme utstyret. Så jeg kom inn på riktig tid til å endre på utstyret.

Riggen på den tiden var at man tok en front montert reserve og plasserte den her (Bill peker bak på ryggen). En rigg hadde faktisk glidelås så det var en enkel måte å ta den av og på. Fordi hvis du ville gjøre presisjonslanding var det bra å ha reserven på ryggen, mens i stil trengte vi den frontmontert. Så det jeg gjorde var å lage en rigg hvor dette var integrert. Reservecontaineren var lagd for å være på ryggen. Dette var også første rigg som var laget for hand deploy. Fordi jeg var lei av å dra i ripcord'en og ha pilotforsinkelse, tok jeg piloten og dro ut fjæra, puttet den i bukselomma og det virket. Jeg likte det veldig godt, men det slo ikke an før etter et års tid.

Fortell oss om ditt hopp på Nordpolen!

Ja, der har du en god historie. Jeg var i

Russland i 1990, dro over for å selge inn tandemrigger til det russiske forsvaret. Så jeg sa til noen generaler at "du kan bruke denne og ta med en lege til et øde område". Jeg hadde nettopp landet i tandem med ei lita russiske jente. Den ene generalen sa; "systemet virker bra på en varm sommerdag med ei søt jente, men kan du ta med meg til et øde område?". Jeg svarte "jeg kan ta deg med helt til Nordpolen". He-he.

Det viste seg at denne generalen var sjef for arktisk redning, men hadde selv aldri vært på Nordpolen. Han hadde flydd over mange ganger, men aldri hoppet. Seks måneder senere fikk jeg et brev hvor det sto: "Kamerat Booth – du må komme til Moskva, vi skal hoppe på Nordpolen". Så vi satte i stand hele opplegget, skapte et scenario hvor et fly hadde "nødlandet" på Nordpolen og vi måtte få inn leger. Vi hadde med tre førstegangshoppere som skulle late som de var leger. Generalen hadde satt i gang litt av et opplegg. Vi hadde ni fly og hundre og to mennesker i operasjonen. Da fuelstasjonene med redningshelikoptre var opprettet, fikk vi klarsignal på sambandet til å fly opp for å hoppe. Det var så utrolig morsomt og enkelt, at jeg tenkte "hmm, dette er det nok mange andre som har lyst å gjøre". Så jeg dro tilbake fem ganger til, og tok med meg ca åtte hundre hoppere til Nordpolen. Sist gang jeg var der, var på min datters 12-års dag. Vi hoppet tandem, bygde en iglo og ble der en uke.

Wow.

Ja, hun har aldri klagd på noe siden.

Hvilken høyde hoppet dere fra?

Vi hoppet vanligvis fra 10.000 fot, i minus 51c. Det var veldig kaldt. Men det føler du ikke, man er så full av adrenalin at du lander svett.

Nordpolen er det flotteste stedet på jord, fordi det er dravis er det alltid forskjellig. Mens du er der lager du spor etter deg, men neste år er det helt nytt. Så du er nødt til å finne det hver gang. Første gang jeg dro dit var året da russernes GPS system ble satt i drift, så vår ekspedisjon var den første ekspedisjonen som kunne bevise at vi virkelig hadde vært der pga GPS.

Hva er ditt favoritt hoppfelt?

Det må jo bare bli DeLand. Jeg og to venner startet det som er Skydive DeLand i dag. Det var forresten et hoppfelt der tidligere. Da jeg gikk på college hoppet vi på DeLand. Jeg hadde akkurat startet opp nytt firma, med fire ansatte, hjemme i garasjen i Miami. Hver helg kjørte vi opp til DeLand for så å kjøre tilbake igjen. Så en dag jeg kom på jobb var stedet tømt og en lapp hang igjen hvor det stod "Vi har flyttet til DeLand, kom hvis du vil."

Så her er jeg. Ha-ha-ha. Det var ikke mitt valg, men mine fire ansatte som var lei av å kjøre hver helg.

Hva er ditt beste fallskjermminne?

Nordpolen selvfølgelig. For et hopp og for et sted. Det er som å hoppe inn i en annen verden, det ligner ikke denne verden. Himmelen er lilla, ikke blå. Lav luft fuktighet og ikke noe støv, lufta er ren og tykk. Det tilsvarer å være på 5-6.000 fot under havnivå. Så selv små skjemer føles som store skjemer.

Hva med nest beste fallskjermminne?

Anthuana. På toppen av et fjell ved ekvator. 4.000 fot høyt. Vi hoppet tandem og landet på toppen av fjellet. Gikk ned for å utforske grottene, vi så etter rester fra dinosaurene og ble litt nervøse da en kjempeflaggermus

kom flygende mot oss. Vi trodde ett øyeblikk "Shit, de flygende dinosaurer er her enda". He-he.

Det var en fin ekspedisjon. Det er mine to favoritt hopp.

Hoppet du fra fjellet?

Vi skulle til å gjøre det men ble arrestert av væpnete vakter. Vi ble puttet i håndjern, lenket fast til et tre og truet med pistoler. Tror vi hadde glemt å betale litt penger under bordet til den lokale ordføreren. Det var moro.

Et annet godt hopp minne er da jeg tok med min datter Katie i tandem. Da vi landet tenkte jeg "det er akkurat derfor jeg har utviklet tandem, kun for å gjøre dette hoppet".

Lufta er omtrent lik overalt, men det er omstendighetene og utsikten som gjør et hopp minneverdig. Jeg var med på noen

tidlig storformasjoner men bare opp til ca hundre personer. Så størrelsen på hoppet er det som gjør det minneverdig, mens disse andre hoppene baserer seg på "mann mot natur". Fallskjerm er én måte å få en unik opplevelse.

Hva synes du om jaget etter å gå ned i skjermstørrelse?

Forferdelig. Jeg kan skjønne det når man er 18 år, men står det for halvparten av dødsulykkene. Jeg kan huske hele min karriere at jeg var lettet da fallskjermen åpnet. Da var "turen over". Men nå er det en helt annen sport. Jeg var en av de første til å hoppe firkant skjerm, det var moro. Jeg tittet i en gammel loggbok og så at jeg hadde tre hundre hopp med kun tre sekunders fritt fall fordi vi ikke hadde slider. For meg var det verdt det bare for å få følelsen av å fly fallskjermen. Dette var i 1972.

Jeg hopper en 190 skjerm. Det er raskt nok for meg. Husk at jeg har hoppet så mange tandemskjerner, så denne 190 skjermen er som en rakett for meg. Og jeg vil ha mer fallskjerm enn jeg trenger, slik at hvis jeg for eksempel ryker en line så ikke behøver å gå på reserven. Nå har folk mindre enn de trenger. Det er ikke de små skjermene som er problemet, men at mange har ikke disiplinen og kunnskapen til å lande dem.

Hvordan tror du fallskjermporten ser ut om ti år?

Vel, man kan ikke forutse det. Jeg prøvde da jeg sa at Paracommander var den beste fallskjermen noensinne. He-he. Det jeg håper ikke vil skje, er at folk prøver å lande en wingsuit, for da trenger vi ikke fallskjerm lenger. Ha-ha-ha...

Jeg tror ikke vi vil se så stor forskjell fra det vi har i dag. Vi kan kanskje få samme størrelse fallskjerm til å pakke mindre. Noe som PD allerede prøver på med annet stoff. Det er vel ikke behov for så veldig mye mindre skjerm.

Jeg ser ikke så store endringer, jeg håper bare at sporten overlever. Siden 11. september har USPA hatt en nedgang på 3.000 medlemmer. De har i alle år økt, men det snudde da.

Fallskjermporten vokser ikke til tross for at det er veldig mange som tar et tandemhopp. Så utfordringen for hoppfeltene vil være å få de til å selge inn et tandemhopp nummer to. Et hoppfelt i Chicago gjorde nettopp dette, og det førte til at en stor prosentandel fullførte AFF utdanning.

Hva er ditt råd for nybegynnere?

Ikke gå ned i skjermstørrelse for raskt.

Finn ut hva du vil ha og ikke føl deg tvunget til å gå ned i størrelse. Gå for sikkerhet, ikke utseendet på riggen. Ikke gå for fort frem. Tenk på hva som kan gå galt. Tren på nødprosedyre om og om igjen. Så hvis du får bruk for den så handler du på refleks.

Gjør det vi pleide å gjøre. Gå i baren og drikk øl med andre hoppere. Det er slik du lærer å hoppe fallskjerm. Ha-ha-ha.

Har du en siste historie å fortelle?

Ja, her har du en god historie som skremte meg. He-he. Min første hoppmester/ instruktør oppsøkte meg 30 år etter. Han spør om jeg husket han. "Oh yeah, jeg husker deg". Han sa at han nettopp hadde tittet igjennom sin gamle loggbok og så navnet mitt og fant ut at han skulle ta kontakt igjen. Jeg ble overrasket over at han fortsatt hadde loggboken og spurte om jeg kunne få ta en titt i den. Da ble jeg skikkelig redd. Det viste seg at han hadde fem hopp da han trente meg. Ha-ha-ha. Ja, han hadde akkurat blitt ferdig med sitt femte linehopp før han underviste meg. Og han var den mest erfarne hopperen på feltet. Så jeg ble redd 30 år etter hoppet, ha-ha.

Avslutningsvis vil jeg si at man møter de flotteste mennesker i dette miljøet. Mangfoldet er stort. Antall tullinger jeg har møtt i sporten kan jeg telle på en hånd. Dere nordmenn er en god gjeng.

Phuu, som den mannen snakker. Vi har vært der i en time. Mannen snakker slik bare en stolt amerikaner kan gjøre, men han har mye å være stolt av.

